

Wpływ massmediów na indywidualną pracę z uczniem na zajęciach lekcyjnych w nauczaniu przyrody

Sylwia Gwardys-Szczęsna¹

Spółeczność szkolna składa się z jednostek. Każda z nich jest odrębną indywidualnością, to jest swoistym układem, na który składają się postawy moralne i system wartości, zdolności ogólne i uzdolnienia specjalne, temperament, charakter, potrzeby i motywy działalności życiowej. Stosunki, jakie w tej społeczności powstają między uczniami i nauczycielami, są wynikiem zderzenia się na gruncie szkoły różnych indywidualności.

Zajęcia szkolne uczniów – lekcyjne i pozalekcyjne – wymagają zastosowania zróżnicowanych form organizacyjnych. Wynika to stąd, że zajęcia te mają przygotować dzieci i młodzież do życia, w życiu zaś zmuszeni jesteśmy pracować w różnych sytuacjach, w różnych układach społecznych, dlatego ważnym zadaniem szkoły jest wyrobienie u uczniów umiejętności pracy zarówno jednostkowej, jak i grupowej czy zbiorowej. Jednocześnie każda z tych form pracy wpływa na ukształtowanie u wychowanków określonych cech osobowości. Jednostkowa forma pracy wpływa na wyrobienie indywidualnej aktywności i samodzielności.

Praca jednostkowa polega na tym, że uczeń realizuje swoje zadania szkolne niezależnie od współtowarzyszy, korzystając z pomocy nauczyciela Okoń (1995).

W dzisiejszych czasach obserwuje się bezpośredni wpływ mediów na edukację.

Indywidualna praca z uczniem na zajęciach lekcyjnych przyrody może być realizowana przy wykorzystaniu massmediów. Media tworzą środowisko edukacyjne ucznia, stając się sprzymierzeńcem pracy nauczyciela. Media mogą w różny sposób wspomagać nauczyciela a także samodzielnie organizować proces nauczania-uczenia się (Misiewicz 2004).

Geneza i ewolucja zastosowań nowych technologii informacji, zwłaszcza w kształceniu, wiąże się ściśle z rozwojem tradycyjnych środków przekazu. Dynamiczny rozwój środków audiowizualnych i mediów interaktywnych dokonał zasadniczych przeobrażeń w systemie i procesie kształcenia, w tym także w przekazywaniu różnorodnych informacji (Bednarek 2002).

Środki masowego przekazu (massmedia, media, środki masowego komunikowania) to urzędnicy, instytucje, za pomocą których kieruje się pewne treści do bardzo licznej i zróżnicowanej publiczności; prasa, radio, telewizja; także tzw. nowe media: telegazeta, telewizja satelitarna, internet (*Internetowa encyklopedia PWN*).

¹ Uniwersytet Szczeciński, Międzywydziałowe Studium Kształcenia Pedagogicznego, Pracownia Dydaktyki Biologii.

W literaturze zachodniej jako massmedia określa się ogół elektrycznych i elektronicznych sposobów odtwarzania, zapisywania i rozpowszechniania obrazów i dźwięków, stosowanych w komunikowaniu masowym w celu zorganizowania odbioru indywidualnego lub zbiorowego (Bednarek 2002).

„Nowe media” jest pojęciem skrótowym i nieprecyzyjnym, co powoduje, że częściej używa się terminu „nowe techniki informacyjno-komunikacyjne”. Często spotykanym i równie wieloznacznym pojęciem są multimedia. Specjaliści definiują je jako pojęcie technologiczne, określające „zintegrowane media interaktywne”. Multimedia są zatem jedną z najbardziej rozwijanych technik komputerowego przedstawiania informacji (Bednarek 2002).

W dydaktyce termin media oznacza środki. Odnosi się on do różnorodnych przedmiotów oryginalnych lub ich desygnatów obrazowych, dźwiękowych, obrazowo-dźwiękowych lub manipulacyjnych, które umiejętnie zastosowane w procesie kształcenia mogą ułatwić poznawanie nowych wiadomości, przyczynić się do kształtowania umiejętności i nawyków. (Bednarek 2002).

Reasumując, media wpływają bezpośrednio na proces nauczania-uczenia się i umożliwiają nauczycielowi indywidualną pracę z uczniem na zajęciach lekcyjnych.

Literatura:

Bednarek J. 2002. „*Media w nauczaniu*”. Wydawnictwo Mikom. Warszawa.

Misiewicz A. 2004. „*Media w edukacji*” www.metodyk.swidnik.pl

Okoń W. 1995. „*Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*”. Wydawnictwo Żak. Warszawa
<http://encyklopedia.wp.pl>

KONSPEKT LEKCJI PRZYRODY DLA KLASY VI

Temat: Parki Narodowe w Polsce

Hasło programowe: Ochrona środowiska przyrodniczego.

Cele lekcji:

- wiadomości:
 - znajomość pojęcia Park Narodowy,
 - znajomość nazw wybranych parków,
 - zapoznanie z celami utworzenia Parków Narodowych,
 - znajomość wybranych roślin i zwierząt występujących w parkach,
- umiejętności:
 - wykorzystywania czasopism i internetu,
 - wskazania na mapie położenia Parków Narodowych,
 - rozpoznawania wybranych okazów roślin i zwierząt
 - wykonywania ilustracji symbolu wybranego parku,
- postawy:
 - poczucia odpowiedzialności za ochronę przyrody,
 - rozwijania zainteresowań krajoznawczych,
 - rozsądnego wykorzystywania mediów.

Typ lekcji: strategia P

Metoda: praca z tekstem, praca z internetem, pogadanka

Środki dydaktyczne: czasopisma: Przyroda Polska, Poznajmy las, encyklopedia szkolna, ulotki o Parkach Narodowych, internet, mapa z rozmieszczeniem Parków Narodowych.

Literatura dla nauczyciela:

Kaczanowska M. /red./ „Przyroda Pomorza Zachodniego” Oficyna In Plus. Szczecin 2002.

Czasopisma: „Przyroda Polska”, „Poznajmy las”.

Literatura dla ucznia:

Encyklopedia szkolna Oxford,

Atlasy roślin i zwierząt.

Tok lekcji:

1. sprawy organizacyjno-porządkowe 3 min.
2. sprawdzenie pracy domowej 4 min.
3. nawiązanie i wprowadzenie do nowego tematu 8 min.
4. lekcja właściwa 21 min.
5. utrwalenie i powtórzenie wiadomości 5 min.
6. zadanie pracy domowej 4 min.

Tok lekcyjny	Czynności N i U
1. 2.	FAZA Przygotowawcza /wstępna/ Przywitanie klasy. Sprawdzenie obecności. Wpisanie tematu lekcji do dziennika Sprawdzenie pracy domowej.
3. 4.	FAZA Realizacyjna /główna/ Nawiązanie do lekcji właściwej. Zadaję pytanie U: W jaki sposób możemy chronić przyrodę? Dzielę klasę na 2 grupy i rozdaję karty pracy. Uczniowie pracują z internetem, czasopismami, atlasem, ulotkami informacyjnymi oraz encyklopedią szkolną wykonując polecenia z karty pracy. Nauczyciel kontroluje pracę uczniów.
5. 6.	FAZA Podsumowująca /końcowa/ Zadaję pytania U: - Po co tworzy się Parki Narodowe? - Ile jest Parków Narodowych w Polsce? - Który Park Narodowy jest najstarszy? Proszę o wykonanie plakatu wybranego Parku Narodowego.

KARTA PRACY /grupa I/

Imię i nazwisko ucznia.....

Klasa.....

Data.....

Zadanie 1.

Wyszukaj pojęcia Park Narodowy korzystając z podanej strony internetowej

http://pl.wikipedia.org/wilki/Parki_narodowe_w_Polsce

Wpisz definicję poniżej

.....

Zadanie 2

Korzystając ze strony internetowej www.mos.gov.pl/kzpn/ zaznacz na mapie umieszczonej poniżej liczbę i rozmieszczenie Parków Narodowych w Polsce.

Mapa Polski

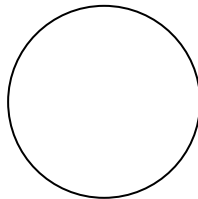
Zadanie 3

Zaznacz czerwoną kredką najstarszy Park Narodowy w Polsce na mapie powyżej (skorzystaj ze strony internetowej www.mos.gov.pl/kzpn/)

Zadanie 4.

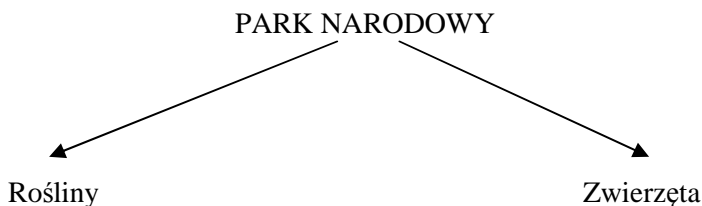
Wyszukaj korzystając z czasopism, ulotek informacyjnych symbol parku wybranego powyżej.

Narysuj go.

Zadanie 5

Wypisz jakie organizmy roślinne i zwierzęce żyją w wybranym przez Ciebie parku /skorzystaj z czasopism oraz ulotek informacyjnych/

-

-

-

-

Zadanie 6
 Napisz po co się tworzy Parki Narodowe? Skorzystaj z encyklopedii szkolnej.

Parki Narodowe

.....

.....

.....

.....

KARTA PRACY /grupa II/

Imię i nazwisko ucznia.....

Klasa

Data

Zadanie 1.
 Wyszukaj pojęcia Park Narodowy korzystając z encyklopedii szkolnej.
 Wpisz definicję poniżej.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2
 Korzystając z wybranych czasopism oraz atlasu szkolnego
 zaznacz na mapie umieszczonej poniżej liczbę i rozmieszczenie Parków Narodowych w Polsce.

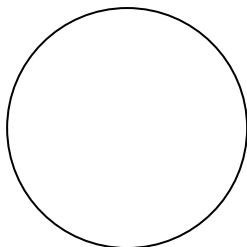
Mapa Polski

Zadanie 3

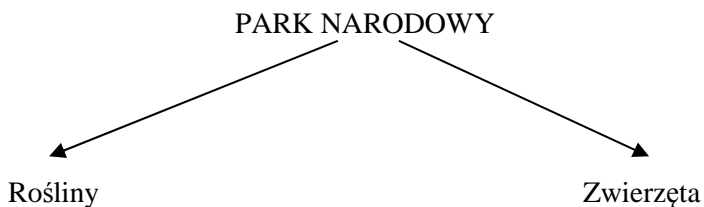
Zaznacz czerwoną kredką Park Narodowy najbliższy położony Twojej miejscowości na mapie powyżej.

Zadanie 4.

Wyszukaj korzystając ze strony internetowej www.mos.gov.pl/kzpn/ symbol parku wybranego powyżej. Narysuj go.

Zadanie 5

Wypisz jakie organizmy roślinne i zwierzęce żyją w wybranym przez Ciebie parku.

-
-
-

-
-
-

-

-

Zadanie 6

Napisz po co się tworzy Parki Narodowe? Skorzystaj ze strony internetowej
http://pl.wikipedia.org/wilki/Parki_narodowe_w_Polsce

Parki Narodowe
.....
.....
.....
.....